

МІСТЕЦЬ

№3 (66) Грудень 2016 р.

Газета Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука

ДОБРИДЕНЬ, 2017-й!

Добігає кінця 2016-й рік. Ми проводжаємо його з приємним відчуттям вирішення багатьох проблем завдяки наполегливій та напруженій спільній праці. В нашій діяльності символічно поєднуються дві найгуманніші професії — мистця та педагога. Усі ми налаштовані на конкретні справи, і сподіваємося, що рік 2017-й буде роком нових цікавих мистецьких ідей, трудових здобутків і творчого натхнення!

2017-й, будь мирним і щасливим для всіх нас! Нехай панують у ваших домівках мир, взаєморозуміння і благополуччя!

З Новим роком і Різдвяними святами!

ДЛЯ БІБЛІОТЕКИ У ТОРОНТО

На адресу лауреата Національної премії імені Т. Шевченка професора Петра Печорного надійшов лист з музею Тараса Шевченка, що працює в Торонто (Канада). Друкуємо його зміст:

«Від імені ради директорів музею висловлюємо, шановний Петро Петровичу, щиро подяку за сім книжок та графічний альбом ваших творчих праць і п'ять буклетів, які Ви так люб'язно подарували для музей-

ної бібліотеки. Чудові роботи, чудові книжки і чудовий друк! Ці твори посядуть достойне місце на полицях і будуть корисним джерелом інформації для всіх, хто цікавиться шевченкіаною.

Бажаю Вам подальших успіхів і натхнення у творчій роботі, міцного здоров'я, родинного щастя і всього найкращого.

Людмила ПОГОРЄЛОВА, директор музею Т. Шевченка в Канаді.

ДИПЛОМИ З ЧЕРНІВЦІВ

З 27 вересня по 1 жовтня 2016 року на базі Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича проходив XXV огляд-конкурс дипломних робіт випускників архітектурних та художніх спеціальностей вищих навчальних закладів України. Водночас відбувся і творчий конкурс ескізних проєктів гармонізації громадського простору історичного середовища в місті Чернівці.

Активну участь у заході взяли студенти нашого інституту, продемонструвавши знання, вміння, ерудицію.

Диплом I ступеня у номінації «Дизайн (Мистецтво)» отримали

О. Шамрай, С. Радченко. У номінації «Експериментальна архітектура» дипломом першого ступеня нагороджена О. Ковальчук. У номінації «Дизайн (Мистецтво)» диплом II ступеня отримали І. Артюхова, О. Білоус, Д. Дударенко, Г. Ізраєлян. А. Ремовський удостоєний сертифіката учасника в номінації «Дизайн архітектурного середовища».

Вітаємо наших випускників-учасників з творчими досягненнями, бажаємо подальших успіхів на ниві дизайну. Щиро завдячуємо завдучу кафедри дизайну професору Т. Малік, яка гідно представила обрані дипломні роботи.

МИ БОЙЧУКІВЦІ — НАЦІЯ ДЕРЗАНЬ

В нашому інституті упродовж багатьох років відзначалися знакові державні події і ті, що були присвячені безпосередньо самому закладу та його мистцям. Але цьогоріч започатковано ще одну традицію — «День інституту», який безпосередньо пов'язаний з життям і творчістю одного з найталановитіших художників-монументалістів України першої половини ХХ століття Михайла Львовича Бойчука.

Ця подія відбулася 4 листопада 2016 року і віднині відзначатиметься щорічно у першу п'ятницю листопада. Колектив інституту готувався активно, з любов'ю і повагою до пам'яті педагога-новатора, видатного майстра, чие ім'я з честю носить Київський державний інститут декоративно-прикладного мистецтва і дизайну.

Бойчука. Все це оздоблення, без сумніву, створило камерну, практично домашню атмосферу.

Ведучі події студенти Марина Костиренко та Олександр Руссалов представили почесних гостей. Від імені Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури та її ректора академіка Андрія Чебикіна присутніх привітав проректор з наукової роботи Остап Ковальчук. Донька художниці-бойчуківки Віри Бури-Мацапури Тетяна Мацапура розповіла про творчість матері й представила книгу про неї «Життя в мистецтві». А дві книги, написані чоловіком Віри Іванівни Миколою Івановичем відтепер зберігатимуться у бібліотеці нашого інституту.

— Шановні наші гості, колеги, студенти, — звернулася до присутніх в.о.

Глибокий вплив його творчого методу, набутої школи досяг європейського рівня. Цей феномен можна сприймати як історичну і навіть генетичну пам'ять нашої мистецької школи.

Далі керівник інституту подякувала усім, хто брав участь в оновленні актового залу, адже вони самотужки виконали складну роботу.

Помічник ректора з творчої роботи Юлія Полтавська поінформувала присутніх про неоціненний дарунок інституту та його майбутньому музею Михайла Бойчука — твори Марії Котляревської, серед яких автопортрет художниці, датований 1921 роком. Увесь цей скарб передав її син Михайло Кульбак.

велике враження на аудиторію справив виступ народного художника України Миколи Гроха, який був просякнтий освідченням у любові до alma mater. Його спогади про дитинство, навчання у художньому технікумі звучали із світлим сумом і стриманим гумором.

Ще один подарунок отримала бібліотека. Це каталог творів видатного українського художника Гаврила Пустовіта, який передала донька майстра Оксана Пустовіт.

І, як завжди, до «Бойчуківських читань» готувалися наукові повідомлення. Доповідь професора кафедри теорії та історії мистецтв Олександра Босого була присвячена українському мистецтву ХХ століття в європейському контексті. А народний художник України, лауреат премії ім. Тараса Шевченка Володимир Прядка порушив надзвичайно цікаве питання, що стосувалося нового виду мистецтва — мурала. Проте тема ця об'ємна, передбачає дебати, тож вартує окремого обговорення.

Так яскраво і цікаво минув День інституту, започаткувавши нову прекрасну традицію в житті нашого навчального закладу.

Елеонора ПРОЩАКОВА

На гостей, викладачів, студентів чекав оновлений актовий зал з яскраво вираженим українським колоритом. Нові стільці, гармонійні штори, на стінах — структурно виразні гобелени, відзначені одухотвореністю та ясністю мислення. У центрі було розміщено експозицію робіт художниці-бойчуківки Марії Котляревської, на підвіконнях милували око керамічні витвори. Окрасою сцени став витканий портрет Михайла

ректора Оксана Полтавець-Гуйда, — ще одна традиція з'явилася в нашому інституті. Впевнена, що кожен викладач, студент, співробітник сприйняв її позитивно. Адже масштаб особистості, таланту Михайла Бойчука так чи інакше простежується в роботах усіх поколінь його наступників.

Остап Ковальчук

Тетяна Мацапура

Оксана Пустовіт

2017-й рік. Дванадцять місяців. Живопис і поезія

Січень

Аркадія ТРУБНИКОВ

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1
	2	3	4	5	6	7 8
	9	10	11	12	13	14 15
	16	17	18	19	20	21 22
	23	24	25	26	27	28 29
	30	31				

На віях тиші мерехтять сніжинки.
Зима крізь вії дивиться на світ.
Шляхи і діти їх — стежинки —
шукують вранці згадку до воріт.

Лютий

Михайло КРАВЧУК

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1 2 3 4 5
	6	7	8	9	10	11 12
	13	14	15	16	17	18 19
	20	21	22	23	24	25 26
	27	28				

Лежать сніги. Я виглядаю весну.
Вона десь там, де змерзли солов'ї.
Вона іде... І я тоді воскресну.
Я жду її. А може, не її...

Березень

Леонід СОЛОВЧУК

Весна іде —
півнеба над плечима.
І я іду —
проз мертвий живопис.
У вікон призьби
тануть під очима.
Сидить на призьбі
гофманівський кіт.

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1 2 3 4 5
	6	7	8	9	10	11 12
	13	14	15	16	17	18 19
	20	21	22	23	24	25 26
	27	28	29	30	31	

Квітень

Наталія ТОЛСТАВЕВА

Весна.
А вітер — наче восени.
Чекає дощ зірватися
щомиті.
Як рідко ти приходиш
в мої сни!
Великим смутком
спогоди омиті.

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1 2
	3	4	5	6	7	8 9
	10	11	12	13	14	15 16
	17	18	19	20	21	22 23
	24	25	26	27	28	29 30

Травень

Лідія ТОЛСТАВЕВА

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1 2 3 4 5 6 7
	8	9	10	11	12	13 14
	15	16	17	18	19	20 21
	22	23	24	25	26	27 28
	29	30	31			

Штут по дворах стоїть бузкова повінь.
Штут ті бузки проламують тини.
Штут шукає йде, немов підводний човен,
і прилітають гуси щовесни.

Червень

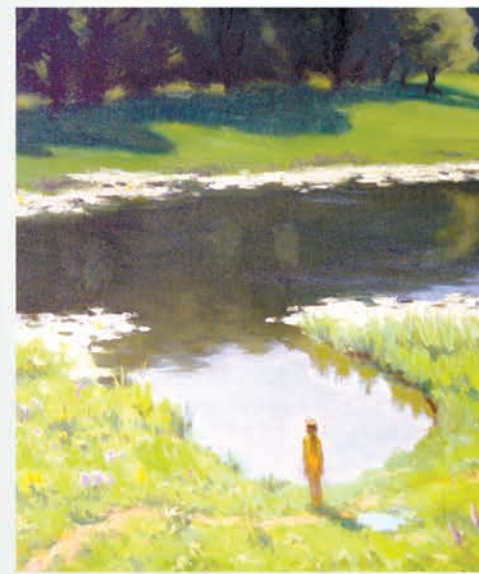

Леонід ПАВЛЮК

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1 2 3 4
	5	6	7	8	9	10 11
	12	13	14	15	16	17 18
	19	20	21	22	23	24 25
	26	27	28	29	30	

Люблю твій степ і подих твого степу.
Міраж кринички і міраж оселя.
Поклавши крила на велику спеку,
стоїть над степом сірий журавель.

Липень

Оксана ТОЛСТАВЕВА-ТУРЮДА

Бродить спека,
як хмільна опара.
Ціле літо грози і дощі.
Йде над лісом
романтична хмара,
наче Гамлет
в чорному плащі.

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1 2
	3	4	5	6	7	8 9
	10	11	12	13	14	15 16
	17	18	19	20	21	22 23
	24	25	26	27	28	29 30
	31					

Серпень

Сергій ДАЛИТСЬКИЙ

Спинюся я і довго буду слухать,
як бродить серпень по землі моїй.
Ще над Дніпром кудобочиться задуха,
і пахне степом сизий деревій.

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1 2 3 4 5 6
	7	8	9	10	11	12 13
	14	15	16	17	18	19 20
	21	22	23	24	25	26 27
	28	29	30	31		

Вересень

Сергій ОДЛЮК

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1 2 3
	4	5	6	7	8	9 10
	11	12	13	14	15	16 17
	18	19	20	21	22	23 24
	25	26	27	28	29	30

Самі на себе дивляться ліси,
розгублені од власної краси.
Немов пройшов незримий Левітан —
то там торкнув їх пензликом,
то там.
Осінній вітер одгуляв, затих,
Стоїть берізонька —
як в іскрах золотих.

Жовтень

Золотий СКАЖАНИЙ

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1
	2	3	4	5	6	7 8
	9	10	11	12	13	14 15
	16	17	18	19	20	21 22
	23	24	25	26	27	28 29
	30	31				

Осінній сад ще яблунька глядить,
листочок-два гойдає на гілляках.
І цілу ніч щось тихо шарудить,
і чорні вікна стигнуть в переляках.

Листопад

Тамара ЖЕБОЖОВСКА

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1 2 3 4 5
	6	7	8	9	10	11 12
	13	14	15	16	17	18 19
	20	21	22	23	24	25 26
	27	28	29	30		

Між стовбурами пробігає тінь...
Я у світанків очі променісті.
Що білий кінь, то білий-білий кінь
шукає літо у сухому листі.

Грудень

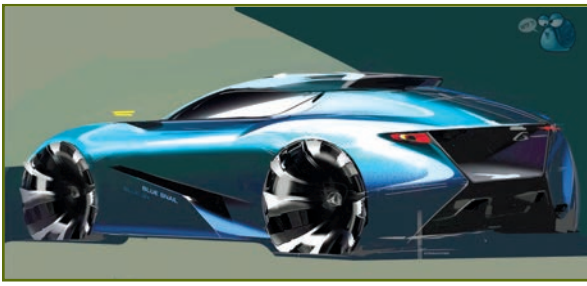

Наталія ТОЛСТАВЕВА

Снігурчик прилетів
червоногрудий
та й сніг клює.
Біда його жене.
О місяць грудень,
добрий місяць грудень!
У тебе в грудях серце крижане.

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1 2 3
	4	5	6	7	8	9 10
	11	12	13	14	15	16 17
	18	19	20	21	22	23 24
	25	26	27	28	29	30 31

Нещодавно мені довелося взяти участь в майстер-класі Святослава Конаховського для студентів і викладачів інституту ім. М. Бойчука. На загальну думку всіх присутніх особистий професійний досвід молодого дизайнера був вельми цікавий і корисний для наших студентів. Мене, як викладача, протягом усіх років спілкування зі Святославом, завжди тишило і захоплювало, з яким бажанням і наполегливістю, незважаючи на перешкоди і складні життєві обставини, він йшов до поставленої мети. Наділений природною художньою обдарованістю і прекрасним почуттям форми, він інтуїтивно завжди розумів, що промисловий дизайн - це серйозно і вимагає великих знань, умінь і навичок для оволодіння майстерністю дизайнера.

СИЛА ХАРАКТЕРУ СВЯТОСЛАВ КОНАХОВСЬКИЙ, ЯКИМ Я ЙОГО ЗНАЮ

Всі ми пам'ятаємо, ще як студент, Святослав брав активну участь у творчому житті інституту, періодично експонуючи свої роботи на персональних виставках. І тепер цілком природно виглядає його успіх на професійній ниві після закінчення нашого інституту. Йдеться про роботу в провідній європейській

дизайн-фірмі KISKA, яка спеціалізується на дизайнерських транспортних засобах. Він був запрошений на роботу, пройшовши найжорсткіший конкурс серед багатьох молодих дизайнерів з промислово розвинених країн. Його професійні навички, ідеї та креативність мислення найбільш відповідали ідеології фірми KISKA.

Я впевнений: ми ще почуємо, що проекти С в я т о с л а в а Конаховського з'являться в колекціях світових брендів і знайдуть своє місце в експозиціях музеїв сучасного мистецтва, таких як МоМА в Нью-Йорку, центри Помпіду в Парижі та ін.
Валентин КАШУБА,
доцент кафедри
промислового дизайну

ЩОРІЧНА ТРАДИЦІЙНА

Незважаючи на осінню пору, в інституті відбулася традиційна виставка плернерних робіт студентів «Літо – творча пора». На жаль, цьогоріч ні чисельністю, ні якістю виставлених робіт вона не перевершила попередні здобутки. Проте, з'явилися нові імена, і як висловились художники, «дуже цікаві в кольорі роботи». Приємною новиною для всіх була участь студентів перших курсів факультетів «ДГМ» і «Дизайн», які склали неабияку конкуренцію нашим лідерам.

Полтавець-Гуйда; члени журі – доценти кафедри живопису Сергій Одайник, Лідія Голембовська, ст. викладачі кафедри Наталія Шаталіна та Леонід Павленко, ст. викладачі кафедри рисунка Ярослав Логінський та Аркадій Трубніков.

Журі ухвалило переможців у трьох номінаціях.

У галузі живопису:

I премія – 500 грн. Олексій КОЗІНСЬКИЙ (III курс, ДСК);

II премія – 300 грн. Анна РОЖКОВА (IV курс, ГД-3);

III премія – 200 грн. Анастасія БОЯРСЬКА (IV курс, ХВКС);

Дипломи отримали: Катерина ГУРІНА (III курс, МДЖ (заочне відділення),

Богдан ГАВРИЛЮК (II курс, МДЖ), Єлизавета ТРЕГУБ (II курс, ДС-2).

У галузі графіки:

II премія – 300 грн. Марія КИРИЧЕНКО (I курс, МДЖ);

III премія – 200 грн. Діана БОДНАР (IV курс, ХМ);

Диплом – Кристина МіЩЕНКО (I курс, ХК).

За оригінальне образно-стильове рішення:

II премія – 300 грн. Яків БУРДА (II курс МДЖ);

II премія – 300 грн. К. СИВЕНКО.

Вітаємо переможців із вдалими роботами, а всім іншим студентам бажаємо бути більш активними й брати участь у щорічній виставці!

Оксана ГОРБАЧ,
зав лабораторії кафедри живопису

Наприкінці вересня у Пекіні, столиці Китаю, пройшов спільний китайсько-український мистецький проект, присвячений Тарасу Григоровичу Шевченку. На виставці були представлені декоративні полотна, виконані у східних традиціях живопису відомими китайськими художниками. Кожне китайське полотно зберігає свої образотворчі традиції, де характерною особливістю є невід'ємне поєднання живопису, графіки та каліграфії.

Візитівкою ж українського мистецтва була унікальна колекція із предметів старовини декоративно-прикладного мистецтва Віктора Андрійовича Ющенка (третього Президента України 2005-2010 рр.). Одним із цінних надбань приватної колекції, яка презентувалась, традиційні кралецькі рушники, килими і тканини (ручної роботи) кінця XIX – початку XX століття. До колекції також увійшли вишиті й ткані рушники, яких налічувалось понад 1000 екземплярів.

До великої підготовчої роботи, відбору та формування експонатів художнього текстилю була запрошена група провідних професійних викладачів КДІДПМД на чолі з в. о. ректора О. В. Полтавець-Гуйдою, заслуженим художником України. Організатор та куратор проекту

ДРУЖНЯ СПІВПРАЦЯ

Остап Ковальчук (проректор НАОМА України), разом з В. Костюковою, О. Феоклістою, О. Майданець-Баргилевич та В. Пліссом творчо співпрацювали у резиденції В. А. Ющенка. Викладачі нашого інституту виконали підготовчу роботу у відборі та формуванні унікальної колекції текстильних виробів, які презентували нашу країну на міжнародній виставці у Пекіні.

Із величезної кількості тканин і вишитих рушників було відібрано 300 експонатів для експозиції. Кожен експонат сфотографований та паспортизований. Паспортизацією експонатів займалися В. Костюкова, О. Феоклістова, О. Майданець-Баргилевич, В. Плісс. Крім цього наші викладачі провели науково-практичні дослідження в галузі художнього текстилю кінця XIX – початку XX століття. Наслідком творчої співпраці є спільний теоретично-науковий доробок у дослідженні унікальної приватної колекції. До розгляду даної теми було присвячено низку статей, над якими працювали В. Костюкова, О. Феоклістова, О. Майданець-Баргилевич. Професійною фотозйомкою зай-

мався В. Пилип'юк (лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, заслужений фотохудожник України). Творчість В. Пилип'юка розкрита у фотовиставках та альбомах, одним із яких є фотоальбом «Світлопис душі», який вражає й захоплює своєю унікальністю світлин та демонструє, як віртуозно майстер передає авторське творче бачення, сповнене філософського змісту.

Дружня співпраця викладачів КДІДПМД ім. Михайла Бойчука та В. А. Ющенка дала можливість доторкнутись до старовинних експонатів художнього текстилю кінця XIX – початку XXI століття. Усі ці твори засвідчують унікальність надзвичайно багатой та різнопланової приватної колекції тканин кралецьких рушників, тканин та килимів. Вона дає можливість детально прослідкувати шляхи творчого розвитку цього виду мистецтва. Це особлива пам'ятка, яка залишається частиною історії для наших нащадків.

Валентина КОСТЮКОВА,
доцент кафедри ХТМК КДІДПМД,
кандидат мистецтвознавства,

Світлини виконані
В. В. Пилип'юком в резиденції
В. А. Ющенка у липні 2016 р.

ДЕКОНСТРУКЦІЯ?

Київ відомий на весь світ своїми культурними пам'ятками. Місто має близько шести з половиною сотень об'єктів нерухомої культурної спадщини регіонального та національного значення. Доля цих об'єктів залежить від власника, незважаючи на ретельну регламентацію цього питання нашим законодавством. Проблема у невиконанні норм закону. Саме безкарність «архітектурних браконьєрів» породжує подальші наміри нищити пам'ятки архітектури. На місці знесених справжніх історичних споруд виростають нові, громіздкі, безликі новобудови. За два десятиліття століця може остаточно втратити своє історичне обличчя, свою екосистему, втратити те, що вирізняє Київ від інших міст.

Київ втрачає свою автентичність. Такий стан речей бентежить, обурює, інколи доводить до відчаю. Якщо намагатись витіснити цю проблему за межі свідомого, то вона не вирівняється. Ігнорувати процес нищення артефактів культурної спадщини дедалі стає все важче. Внутрішні протиріччя набувають великого емоційного напруження. Врешті, сублімуючи їх у тезу «Не можна зносити пам'ятки архітектури!», зіштовхуємо протилежності у собі, виявляємо лінію фронту. Проект «ДЕКОНСТРУКЦІЯ?» дає можливість протиставити внутрішню й зовнішню, близьку і відсторонену, інтимну і публічну, порушуючи особисту зону комфорту.

Київ історичний перетворився на будівельний полігон, а людська особистість – на полігон внутрішніх протиріч. Проект пропонує «деконструювати» як проблему забудови, так і своїх опонентів та, власне, себе. Які ж причини глибинної стурбованості? Розкладаючи тезу: «Не можна зносити пам'ятки архітектури!» на частини та модифікуючи одну з них, маємо можли-

вість виявити свою найнапруженішу бінарну позицію. У кожному випадку змінюється емоційне забарвлення, контекст прочитання. Деконструювати – не означає перейти на протилежний бік протистояння і від того межа конфлікту припинить існувати. Деконструкція дозволяє визначити свою власну позицію як у кожному окремому питанні, так і в цілому. До того ж, необхідно принциповіше відстоювати свою позицію: «не можна зносити пам'ятки архітектури»... Варто консолідувати свої ресурси не навколо власного занепокоєння, а спрямувати сили на реальну ефективну дію.

Київ конче потребує змін щодо охорони нерухомої культурної спадщини. Недостатньо знаючи своє місто, люди не можуть свідомо ставитись до його захисту. Масована просвітницька діяльність. Експерсії, публікації, мистецькі проекти, спеціальні акції, висвітлення у ЗМІ, залучення киян до культурного користування міським простором. А ще необхідно відновити громадське погодження незалежних експертів і активістів щодо забудови, лобювання інтересів громади і правозахисних організацій на законодавчому рівні.

Усе це мусить допомогти змінити ситуацію. У цьому контексті проект «ДЕКОНСТРУКЦІЯ?» спрямовано на якісне удосконалення горизонтальних зв'язків у спільній протидії.

Володимир МИХАЙЛОВ,
куратор проекту, викладач
коледжу Київського
національного
університету технологій
та дизайну

ГЛИБИННІ МІРКУВАННЯ ТА ЕМОЦІЇ

Культурна лабораторія EDUCATORIUM представила персональну виставку випускниці нашого інституту Олени Пронькіної «Про що ти думаєш?». Це глибоке дослідження внутрішнього світу людини та її складних зв'язків з реальністю.

За допомогою особливо сюжетного наповнення та вигадливих образів авторка розповідає історію особистості, що перебуває у роздумах, у глибокому проживанні свого стану та спробі усвідомити себе в цьому світі. Взаємодії вигаданих персонажів передають тонкі емоції й гротескні втілення різних внутрішніх якостей. Глядач може впізнати в них власні переживання, сумніви та запитання, полярні відчуття та суперечливі думки. Художниця викриває приховані протиріччя, виносить їх на розсуд світу у вигляді напівреальних форм.

– Назва проекту «Про що ти думаєш?», – розповіла Олена Пронькіна, – не є зверненням до глядача, це символізація внутрішніх процесів, з якими

кожному, як і мені, доводиться стикатися. Бути самому собі опонентом інколи буває надто непросто, коли маскування аргументами та оманливими висловлюваннями стає неможливим. І таким чином я, немов би один-на-один зі своїми вигаданими двійниками, опиняюся в чистому просторі, де під ногами в мене тільки повітря. А щодо стороннього глядача, то мені лишається привітати його у світі моїх відображень.

Проект «Про що ти думаєш?» є своєрідним відгуком художниці на тендітні вібрації особистого світовідчуття. Її полотна – це живописні втілення глибинних міркувань та емоцій.

Інф. від EDUCATORIUM